

การเรียนรู้ด้วยตนเอง: พหุสังคมและวัฒนธรรมในจังหวัดมุกดาหาร
และจังหวัดนครพนม
SELF-DIRECTED LEARNING: MULTICULTURALISM IN MUKDAHAN
AND NAKHONPANOM PROVINCES

¹สุธิดา ตันเลิศ
¹Sutida Tonlerd

¹มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ประเทศไทย
¹Ubon Ratchathani University, Thailand

sutida.t@ubu.ac.th

Received : March 4, 2023; **Revised** : March 28, 2024; **Accepted** : April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาห้องเรียนอาเซียนศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้เข้าสู่กระบวนการการเรียนรู้นอกชั้นเรียนด้วยการนำตนเอง ชั้นเรียนแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มโดยเป็นผู้ให้ข้อมูลในสถานที่เรียนรู้ทางพหุสังคมและวัฒนธรรม จังหวัดมุกดาหารและจังหวัดนครพนม ช่วงวันที่ 15-16 กรกฎาคม พ.ศ.2566 วิธีการดำเนินการวิจัยใช้การสัมภาษณ์กลุ่มนักศึกษาตัวอย่าง ผลการศึกษานอกชั้นเรียนนั้น ได้สร้างทัศนคติเชิงสร้างสรรค์ให้กับนักศึกษาได้เข้าใจประโยชน์ของการเรียนรู้นอกชั้นเรียน พร้อมการเพิ่มศักยภาพของตนเองในการสร้างสรรค์สื่อการเรียนการสอนในรายวิชาอาเซียนศึกษาใน 3 ช่วงชั้นการเรียนรู้ได้

คำสำคัญ : การเรียนรู้นอกชั้นเรียน; พหุสังคมและวัฒนธรรม; จังหวัดมุกดาหาร; จังหวัดนครพนม

Abstract

The purposes of this research were to; ASEAN STUDIES classroom of Teacher Department from Faculty of liberal Arts at Ubon Ratchathani University went through field trip study using self-directed-learning. The classroom has

¹ อาจารย์ หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

classified into 6 groups to illustrate multiculturalism places in Mukdahan and Nakhonpanom provinces during 15-16 July 2023. Research methodology used interview student sample groups. Research finding influences of creative mind for students to realize universal of field work or filed trip, which increase self-potential to create ASEAN STDUIES lesson and activities in three levels.

Keywords : Self-directed learning; multiculturalism; Mukdahan province; Nakhonpanom province

บทนำ

ประวัติการศึกษาสมัยโบราณเน้นการยึดครูเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนจำบทเรียนไม่ได้ อาจถูกลงโทษด้วยการเขียนตี สมัยกลาง ระบบการศึกษาได้แบ่งแยกอย่างชัดเจนระหว่างโลกบรรพชนกับโลกฆราวาส ในช่วงสมัยใหม่ การปฏิวัติวิทยาศาสตร์ การปฏิวัติภูมิปัญญา และการปฏิวัติศาสนา ส่งผลกระทบต่อการจัดระบบการศึกษาแบบสมัยใหม่ เมื่อนักคิดทางการศึกษาบางส่วนวิพากษ์บทบาทของครูหรือผู้สอนไม่ใช่ศูนย์กลางในการเรียนรู้อีกต่อไป (Dewey,1916/1944:38 cited in Caleb,2002:114) สังคมร่วมสมัยได้เปิดพื้นที่ให้การเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learnings, SDL) ช่วงทศวรรษที่ 1960-1970 ทวีปอเมริกาเหนือเริ่มการใช้แนวคิด SDL เข้าสู่ adult education (ระบบการศึกษาของผู้ใหญ่) (Colier,2022:95) นักคิดคนสำคัญ คือ Malcom Howles ให้นิยาม SDL อย่างน่าสนใจ ความว่า

In its broadest meaning, “self-directed learning” describes a process in which individuals take the initiative, with or without the help of others, in diagnosing their learning needs, formulating learning goals, identifying human and material resources for learning, 96 choosing and implementing appropriate learning strategies, and evaluating learning outcomes. (Howles,1975:18 cited in Caleb,2002:95-96)

Colier (2022:96-99) วิเคราะห์ SDL ได้รับความนิยมาจมาจากปัจจัย 4 ประการได้แก่ ประการแรก ผู้เรียนมีความสุข เพราะสามารถรังสรรค์บทเรียนและความสนใจที่เหมาะสมกับตนเองได้ ประการที่ 2 ผู้เรียนตระหนักถึงศักยภาพของมนุษย์ในการกำหนดวิถีชีวิตของตนเองได้ ประการที่ 3 เมื่อชุมชนโลกเผชิญกับโรคระบาดโควิด-19 SDL เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ที่นำมาให้อย่างกว้างขวาง ประการที่ 4 ในวิถีการดำรงชีวิตแบบใหม่ SDL เป็นเครื่องมือช่วยส่งเสริมให้เยาวชนแสวงหาความรู้อย่างไม่สิ้นสุด เพื่อการสร้างความก้าวหน้าให้กับสังคมประชาธิปไตย

ประเด็นสำคัญของบทความนี้จะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย อภิปรายผลและองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อให้นักศึกษาห้องเรียนอาเซียนศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตร ศึกษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้เข้าสู่กระบวนการการเรียนรู้รู้นอกชั้นเรียนด้วยการนำตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

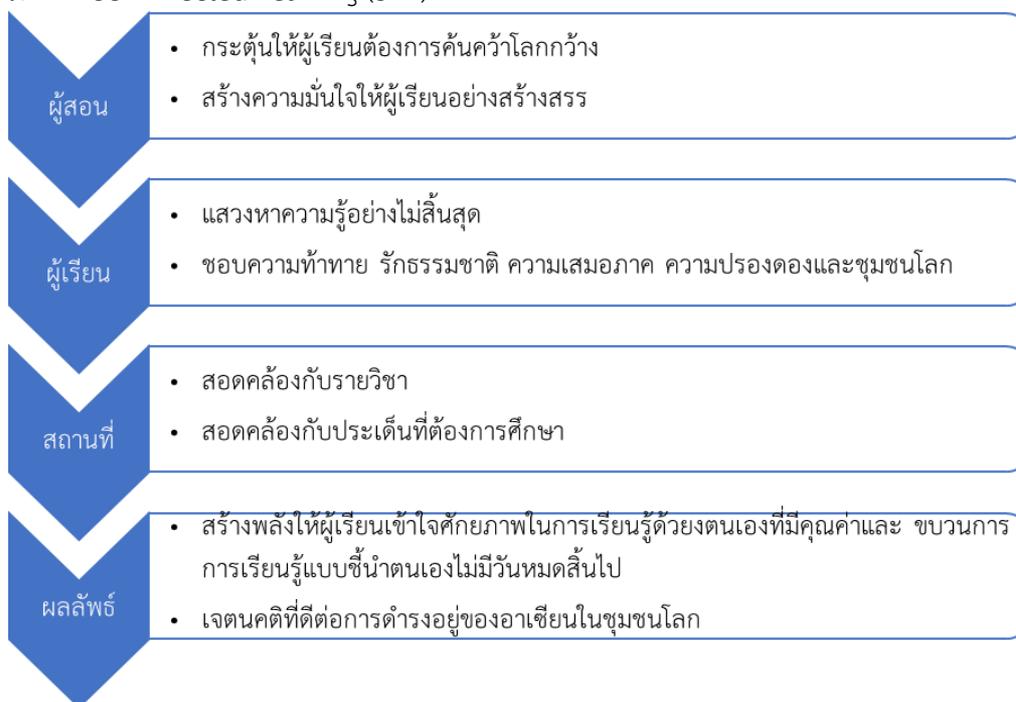
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาและ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นักศึกษาห้องเรียนอาเซียนศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตร ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูล(ในกรณีเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ) เจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดมุกดาหาร และนายสมาคมสมาคมชาวไทยเชื้อสายเวียดนามแห่งประเทศไทย

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ภาพ 1 Self-Directed Learning (SDL)

ที่มา: ประยุกต์จาก วิชัย วงศ์ใหญ่และมารุต พุดผล.(2564).การเรียนรู้รู้นอกชั้นเรียนเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร:ศูนย์ผู้นำ นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้. สืบค้น กันยายน 15,2566,จาก [http://www.curriculumandlearning.com/upload/Books,Caleb,\"Self-DirectedLearning:HistoricalandTheoreticalArgumentsforLearnerLedEducation.\"Dissertation,GeorgiaStateUniversity,2022.doi:https://doi.org/10.57709/25841999](http://www.curriculumandlearning.com/upload/Books,Caleb,\)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพูดคุยแบบส่วนตัว หรือแบบไม่เป็นทางการ และการถามตอบ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การสอบถามและสังเกตพฤติกรรมของประชากรที่ใช้ในการศึกษาและ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ผลการวิจัย

1. การเรียนรู้นอกชั้นเรียนด้วยการนำตนเอง : พหุสังคมและวัฒนธรรมในจังหวัด

มุกดาหาร

วันแรกของการเรียนรู้นอกสถานที่ ณ จังหวัดมุกดาหารผู้สอนมอบหน้าที่ให้ห้องเรียน อาเซียนศึกษาจัดแบ่งกลุ่มการนำชมสถานที่ ที่บ่งบอกพหุวัฒนธรรม ซึ่งเชื่อมโยงกับประเด็นใน อาเซียนศึกษา หมายถึงกำหนดการ ปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 หมายถึงกำหนดการวันแรกของการเรียนรู้นอกสถานที่ ณ จังหวัดมุกดาหาร เชื่อมโยงกับ ประเด็นพหุสังคมและวัฒนธรรมและอาเซียนศึกษา		
กลุ่ม ที่	กิจกรรม	ประเด็นพหุสังคมและวัฒนธรรมและอาเซียนศึกษา
1	โบสถ์คริสต์วัดสองคอน	การปรับบรรยากาศวัฒนธรรมตะวันตกในบ้านของเราหรือเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน พหุสังคมและวัฒนธรรม ความ ชัดแย้งสมัยสงครามเย็น
	ด้านตรวจคนเข้าเมือง มุกดาหาร	ปัญหาความมั่นคงในอาเซียนหลังสงครามเย็น การอาชีพ
2	กลุ่ม วัดมโนภิรมย์ และ วัดภูมโนรมย์	การปรับบริบทวัฒนธรรมอินเดียในบ้านของเรา หรือเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน
3	อนุสรณ์สถานหนุฮัก พุม สะหวัน	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในอาเซียนรัฐบุรุษในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้
4	สมาคมชาวไทยเชื้อสาย เวียดนามจังหวัดมุกดาหาร	พหุสังคมและวัฒนธรรม การปรับบริบทวัฒนธรรมจีนในบ้านของเรา อาเซียนสมัยสงครามเย็นและหลังสงครามเย็น
ที่มา:	สุริตา ตันเลิศ	

1.1 โบสถ์คริสต์วัดสองคอน และด้านตรวจคนเข้าเมืองมุกดาหาร

เกศรินทร์ บุญมาก ปฎิวัติ จันทรสาขะ ปรรัตน์ บุญชู วรรณญา สิงหนัน สกาวินี สุทธิกรณ์ (2566) เตรียมข้อมูลโบสถ์คริสต์วัดสองคอนให้กับห้องเรียนอาเซียนศึกษานำเสนอประเด็นที่ เชื่อมโยงกับการปรับบรรยากาศวัฒนธรรมตะวันตกในบ้านของเรา หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน พหุสังคมและวัฒนธรรม กับความขัดแย้งสมัยสงครามเย็น ช่วงการเรียนรู้ โบสถ์คริสต์วัด สองคอน ห้องเรียนอาเซียนศึกษาได้ค้นพบบทบาทของหลวงพ่อกาตอลิกฝรั่งเศสที่เข้ามาเผยแพร่

ศาสนา พร้อมกับทำงานอาสาสมัครในด้านการอนามัยการสาธารณสุข นักศึกษาบางคนยังเคยชินกับการสอบถามข้อมูลจากผู้สอน ซึ่งผู้สอนตอบว่าไม่รู้ให้นักศึกษาเดินสำรวจ และเรียนรู้ด้วยตนเอง

ด้านตรวจคนเข้าเมืองมุกดาหาร

เกศรินทร์ บุญมาก ปฏิวัติ จันทรสาชะ ปรรัตน์ บุญชู วรรณญา สิงหนัน สภาวิณี สุทธิกรณ (2566) เล่าประวัติสำนักการตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดมุกดาหาร ตั้ง ณ เชียงสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 3 เมื่อไปถึงสถานที่ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองยังไม่ได้รับหนังสือขอเข้าศึกษาดูงานจาก คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผู้สอนได้แสดงสำเนาให้หน่วยงาน สถานการณ์นี้ คือตัวอย่าง การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า หัวหน้าเวรประจำวันของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้ชี้แจงทีมงาน พร้อมแบ่งหน้าที่นำบรรยายและเข้าเยี่ยมชมการทำงาน

เจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดมุกดาหารได้บรรยายระบบการทำงานขององค์กร นำชมสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ขั้นตอนการเข้าเมือง ปัญหาความมั่นคงในอาเซียนหลังสงครามเย็น เช่น ปัญหาสาธารณสุข การเข้าเมืองผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ และการขนส่งยาเสพติด พร้อมแนะนำขั้นตอนการสมัครงานในสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

ทั้งนี้ ห้องเรียนอาเซียนศึกษาได้สังเกตการณ์ขั้นตอนการตรวจคนเข้าเมือง และเฝ้าดูหน่วยการทำงานสหวิชาชีพในการตรวจโรคโดยสารประจำทางเยี่ยมชมห้องคัดกรองผู้ข้ามแดนช่วงเกิดโรคระบาดโคโรนาไวรัสโควิด-19

1.2 กลุ่ม วัดมโนภิรมย์และวัดภูมโนรมย์

ชัชวาลย์ อุทา ทนงศักดิ์ พิลาทอง ปาริชาติ ชมภู่น้อย รุ่งตะวัน ชินทอง ศิริลักษณ์ ประเสริฐสังข์ และอริยชัย ทองมา (2566) นำชมวัดมโนภิรมย์ โดยปรากฏในภาพที่ 7 ซึ่งสร้างขึ้นสมัยล้านช้าง สิมหรืออุโบสถมีอัตลักษณ์สถาปัตยกรรมล้านช้างที่สวยงาม ทั้งนี้ ภายในวัดยังจัดแสดงประติมากรรมผู้ก่อตั้งชุมชน ประติมากรรมพระที่มีชื่อเสียงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของราชอาณาจักรไทย

วัดภูมโนรมย์ ชื่อเดิม คือ วัดพุทธบาท ก่อตั้งพ.ศ.2461 ในอดีตเป็นวัดที่มีชื่อเสียงในด้านการปลีภิภิเวก หรือการเดินธุดงค์ แต่ตั้งในพื้นที่ห่างไกล จึงถูกทิ้งร้าง ปัจจุบันมีชื่อเสียงด้านพญานาคริมแม่น้ำโขง พ.ศ.2525 เจ้าคณะจังหวัดมุกดาหารได้สั่งให้เจ้าคณะอำเภอทำการบูรณะปฏิสังขรณ์วัดแห่งนี้ กลุ่มคณะสงฆ์ได้นำการผูกเรืองราวของนาค 3 องค์ในบริเวณจังหวัดมุกดาหารเข้าสู่พุทธสถาน หรือสถานที่สำคัญ ได้แก่ พญานาคดิน แก่งกะเบา พญานาคน้ำ สะพานมิตรภาพแห่งที่ 2 จังหวัดมุกดาหาร และพญานาคฟ้า หรือพญาศรีมุกดาหมณี หรือนิลปาลนาคราชผู้มีจิตศรัทธาเรื่องนาคนิยมมาไหว้สักการะพญานาคน้ำ พร้อมลอดใต้ท้องพญานาค

กลุ่มรับผิดชอบนำเสนอข้อมูล วัดมโนภิรมย์ และ วัดภูมโนรมย์เชื่อมโยง วัดพุทธศาสนาสองแห่งให้เข้ากับการปรับปรับมรดกวัฒนธรรมอินเดียในบ้านของเรา หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน มีข้อสังเกตว่า วัดพุทธศาสนาสองแห่งได้ปรับตัวเข้ากับพุทธพาณิชย์ประสมกับการแสวงหาวัตถุปัจจัยจากความเชื่อเรื่องท้าวเวสสุวรรณ และพญานาค

1.3 อนุสรณ์สถานหนุฮัก พุมสะหวัน

กาญจนพรรณ เตชะเศรษฐวิทย์ ภาคภูมิ บัวหอม มานิตา ศิลพันธ์ ศุภสร คำพันธ์ และ เสกสรร สีส่อน (2566) ค้นคว้าข้อมูลอนุสรณ์สถานท่านหนุฮัก พุมสะหวัน จากฐานข้อมูลออนไลน์ ซึ่งแสดงให้เห็นความมีชีวิตชีวาของสถานที่ แต่เมื่อ ห้องเรียนอาเซียนศึกษาได้เยี่ยมชมแหล่งข้อมูล กลับรู้สึกผิดหวัง เนื่องจาก สถานที่ดูเรียบง่าย และทรุดโทรม ห้องเรียนอาเซียนศึกษาเชื่อมโยง อนุสรณ์สถานแห่งนี้เข้ากับประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในอาเซียน และรัฐบุรุษในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้

ห้องนิทรรศการอนุสรณ์สถานหนุฮัก พุมสะหวันสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของ ราชอาณาจักรไทย กับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในวันเปิดสะพานมิตรภาพ แห่งที่ 1 เรือนครวัหลังเล็กยังมีภาพจำลองอาหารกลางวันของท่านหนุฮัก พุมสะหวัน กับรัชกาลที่ 9 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

1.4 สมาคมชาวไทยเชื้อสายเวียดนามจังหวัดมุกดาหาร

ห้องเรียนอาเซียนศึกษาได้เยี่ยมชมสมาคมชาวไทยเชื้อสายเวียดนามจังหวัดมุกดาหาร โดยมีสถาปัตยกรรมประสมจีนและเวียดนาม ปรากฏในภาพที่ 12-13 บริเวณสมาคมแห่งนี้ยังเป็นที่ตั้งของวัดเวียดนาม สุรเดช วงษาชั้นอาสาเป็นผู้เก็บข้อมูลเบื้องต้น ณ สมาคมชาวไทยเชื้อสายเวียดนามจังหวัดมุกดาหาร โดยบันทึกบทสัมภาษณ์ของท่านนายสมาคมสมาคมชาวไทยเชื้อสายเวียดนามแห่งประเทศไทย ซึ่งเชื่อมโยงกับพหุสังคมและวัฒนธรรม การปรับรับวัฒนธรรมจีนในบ้านของเรา อาเซียนสมัยสงครามเย็นและหลังสงครามเย็น

ท่านนายกสมาคมชาวไทยเชื้อสายเวียดนามแห่งประเทศไทยเล่าประวัติชาวเวียดนามในจังหวัดมุกดาหาร กล่าวถึง ชาวเวียดนามเก่า และชาวเวียดนามใหม่ ชาวเวียดนามใช้ชีวิตในภาวะตั้งเครียดช่วงสงครามเย็น บทบาทของชาวเวียดนามในมุกดาหาร

2. การเรียนรู้นอกชั้นเรียนด้วยการนำตนเอง: พหุสังคมและวัฒนธรรมในจังหวัด

นครพนม

ตารางที่ 2 หมายกำหนดการวันที่ 2 ของการเรียนรู้นอกสถานที่ ณ จังหวัดนครพนม เชื่อมโยงกับประเด็นพหุสังคมและวัฒนธรรมและอาเซียนศึกษา		
กลุ่มที่	กิจกรรม	ประเด็นพหุสังคมและวัฒนธรรมและอาเซียนศึกษา
5	กลุ่ม พระธาตุพนม	การปรับรับมรดกวัฒนธรรมอินเดียในบ้านของเรา หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน
	บ้านลุงโฮจิมินห์	อาเซียน พหุสังคมและวัฒนธรรม ความขัดแย้งสมัยสงครามเย็น
	อนุสรณ์สถานโฮจิมินห์	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในอาเซียนรัฐบุรุษในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
6	วัดหนองแสง	การปรับรับอารยธรรมตะวันตกในบ้านของเรา หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน

ตารางที่ 2 หมายกำหนดการวันที่ 2 ของการเรียนรู้นอกสถานที่ ณ จังหวัดนครพนม เชื่อมโยงกับประเด็นพหุสังคมและวัฒนธรรมและอาเซียนศึกษา		
กลุ่มที่	กิจกรรม	ประเด็นพหุสังคมและวัฒนธรรมและอาเซียนศึกษา
6	พิพิธภัณฑ์จวนผู้ว่าราชการ จังหวัดนครพนม (หลังเก่า)	พหุสังคมและวัฒนธรรม ความขัดแย้งสมัยสงครามเย็น จังหวัดนครพนมหลังสงครามเย็น

ที่มา: สุจิตา ตันเลิศ

2.1 กลุ่ม พระธาตุพนม บ้านลุงโฮจิมินห์ และ อนุสรณ์สถานโฮจิมินห์

พระธาตุพนม

กนกพร ชุมถนอม ปรียานัฐ ทริยานนท์ ปวีณา ทองชุม ภัทราภรณ์ ดวงประภาและนายสุรเดช วงษา (2566) ให้ข้อมูลความเป็นมาของพระธาตุพนม เยี่ยมชมสถานที่ คู่อุบลมงเดิม หรือที่ตั้งขอพระธาตุพนมองค์เดิม พิพิธภัณฑ์พระธาตุพนม สถาปัตยกรรมสมัยทวารวดี สถาปัตยกรรมล้านช้าง สถาปัตยกรรมรัตนโกสินทร์

ทีมผู้ให้ข้อมูลยังอธิบายความขัดแย้งในประเด็นการจำหน่ายดอกไม้ธูปเทียนของกลุ่มชายของหน้าบริเวณวัดพระธาตุพนมกับกรรมการวัดพระธาตุพนมที่ไม่ให้ขายดอกไม้ธูปเทียน ห้องเรียนอาเซียนศึกษาได้เดินรอบองค์พระธาตุพนมประจักษ์พยาน กลุ่มผู้บูชาพญานาค ปัญหาความเหลื่อมล้ำเมื่อ เด็กนั่งจำหน่ายพวงมาลัยรอบองค์พระธาตุพนม กลุ่มนักศึกษาได้เรียนรู้เรื่องราวของพระครูโพนสะเม็กที่ได้บูรณะองค์พระธาตุพนม

บ้านลุงโฮจิมินห์ บ้านนาจอก จังหวัดนครพนม

กนกพร ชุมถนอม ปรียานัฐ ทริยานนท์ ปวีณา ทองชุม ภัทราภรณ์ ดวงประภาและนายสุรเดช วงษา (2566) ให้ข้อมูลความเป็นมาของบ้านลุงโฮจิมินห์ ความเป็นมาของชาวเวียดนามในจังหวัดนครพนมพร้อมนำคณะเข้าเยี่ยมชมบ้านลุงโฮจิมินห์ หน้าบ้านพักโฮจิมินห์มีแผงขายอาหารว่างเวียดนาม ได้แก่ ขนมใบป่าน หมูยอ และข้าวต้มหมูเวียดนาม ห้องเรียนอาเซียนศึกษาประทับใจความร่มรื่นของบ้านลุงโฮจิมินห์ซึ่งชวนเพื่อน ๆ ดูน้มน้ำที่ลุงโฮจิมินห์ปลูก เช่น ต้นหมาก ต้นมะเฟือง และต้นมะพร้าว บ้านโฮจิมินห์จัดแสดงภาพจำลองห้องพัก เรือนครวีเสือนจริงที่ลุงโฮจิมินห์มีชีวิต

วันที่ 16 กรกฎาคม 2566 ทีมผู้ดูแลบ้านลุงโฮจิมินห์ได้เตรียมน้ำชาเอาไว้บริการคณะปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเข้ามาเยี่ยมชมสถานที่ จึงได้เชื้อเชิญให้นักศึกษาได้ลิ้มลองดื่มน้ำชาเวียดนาม

มีข้อสังเกตว่า ห้องเรียนอาเซียนศึกษาได้สอบถามผู้ดูแลบ้านพักโฮจิมินห์ เกี่ยวกับอนุสรณ์สถานประธานโฮจิมินห์ ผู้ดูแลบ้านพักโฮจิมินห์ได้แสดงความคิดเห็นว่า “ไปทำไมไม่ไปบ้านจริงของลุงโฮ” อย่างไรก็ตาม นักศึกษาได้อุดหนุน ซื้อของฝาก อาหารว่างจากบ้านลุงโฮจิมินห์ ทั้งยังงุนงนกับวาทะของผู้ดูแลบ้านพักโฮจิมินห์ นักศึกษาได้เรียนรู้ความหลากหลายของผู้คนกับภาษาในจังหวัดนครพนม ทายาทชาวเวียดนามที่ดูแลบ้านโฮจิมินห์ สื่อสารภาษาลาว หรือภาษาถิ่นอีสานในสำเนียงของไทย

อนุสรณ์สถานโฮจิมินห์

กนกพร ชุมถนอม ปรียานัฐ ทริยานนท์ ปวีณา ทองชุม ภัทราภรณ์ ดวงประภาและนายสุรเดช วงษา (2566) ให้ข้อมูลความเป็นมาของอนุสรณ์สถานโฮจิมินห์ รัฐเวียดนามให้ทุนสนับสนุนการก่อสร้างอนุสรณ์สถานโฮจิมินห์ อาจเป็นขบวนการสร้างความศักดิ์สิทธิ์ หรือลัทธิบูชาวีรบุรุษที่มิให้ข้อมูลเชื่อมโยงสถานที่เข้ากับรัฐบุรุษเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ความขัดแย้งสมัยสงครามเย็น ทั้งนี้ห้องเรียนอาเซียนศึกษายังตั้งคำถามกับลัทธิบูชาตัวบุคคลซึ่งเป็นข้อห้ามของระบบสังคมนิยม อนุสรณ์สถานโฮจิมินห์จึงเปรียบเสมือนภาพแทนศูนย์รวมจิตใจของชาวเวียดนาม ที่อาจประสมประสานกับแนวคิดการบูชาบรรพบุรุษ

ห้องเรียนอาเซียนศึกษาตื่นตาตื่นใจกับกิจกรรมการท่องเที่ยว ณ อนุสรณ์โฮจิมินห์ เช่น การเช่าชุดถ่ายรูป การสักการะประธานโฮจิมินห์ พวกเขาได้เริ่มเข้าใจวาทะ “ไปทำไมไม่ใช่บ้านจริงของลุงโฮ” ทั้งยังวิตกกังวลว่า ในอนาคต คนส่วนใหญ่อาจไม่แวะเยี่ยมชนบ้านโฮจิมินห์ ยกเว้นนักท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นสถานที่จริงที่โฮจิมินห์ใช้ชีวิต หรืออยู่อาศัย เพราะไม่มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยว จุดเด่นของอนุสรณ์สถานโฮจิมินห์ คือ สถาปัตยกรรมเวียดนาม

2.2 กลุ่ม พิพิธภัณฑสถานผู้ว่าราชการ จังหวัดนครพนม (หลังเก่า) วัดนักบุญอันนาหนองแสง จังหวัดนครพนม

พิพิธภัณฑสถานผู้ว่าราชการ จังหวัดนครพนม (หลังเก่า)

เกษราภรณ์ สีเนหะ ราวดี แสงสอน ณิชวุฒิ ศรีชนะพิรพงศ์ บุพผาดาและ อริศรา วิลานันต์ พิพิธภัณฑสถานผู้ว่าราชการ จังหวัดนครพนม (หลังเก่า) อธิบายประวัติพิพิธภัณฑสถานผู้ว่าราชการ จังหวัดนครพนม (หลังเก่า) โดยเชื่อมโยงกับ ประเด็นสงครามเย็นและหลังสงครามเย็น ชั้นใต้ดินของอาคารแห่งนี้ยังใช้เป็นคุกกักขังนักโทษ

ห้องนิทรรศการพิพิธภัณฑสถานผู้ว่าราชการ จังหวัดนครพนม (หลังเก่า) ยังนำเสนอความหลากหลายของผู้คนกับภาพที่สร้างความตื่นตาตื่นใจให้กับคณะผู้เยี่ยมชม ประวัติศาสตร์จังหวัดนครพนม และความสัมพันธ์ของประชาชนสองฝั่งโขง

วัดนักบุญอันนา หนองแสง จังหวัดนครพนม

ห้องเรียนอาเซียนศึกษาได้เรียนรู้การปรับรับวัฒนธรรมตะวันตก ว่าด้วย ศาสนาคริสต์ และบทบาทของบาทหลวงคาทอลิกชาวฝรั่งเศส ณ วัดนักบุญอันนา หนองแสง จังหวัดนครพนม

3. เชื่อมโยงการทัศนศึกษาหรือการเรียนรู้ภาคสนามแบบ SDLเข้าสู่บทเรียนอาเซียนศึกษา

ผู้สอนใช้บททดลองการเรียนรู้นอกชั้นเรียนด้วยการนำตนเองในชั้นเรียนอาเซียนศึกษารหัสรายวิชา 1456342-63 หลักสูตรศึกษาศาสตร ศึกษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยเรียนรู้นอกสถานที่ ในจังหวัดมุกดาหารและจังหวัดนครพนม ช่วงวันที่ 15-16 กรกฎาคม 2566 เชื่อมโยงกับเนื้อหาพหุสังคมและวัฒนธรรมและประเด็นอาเซียนศึกษา ผลการศึกษา ชั้นเรียนในวันที่ 15 กรกฎาคม 2566 มีศักยภาพในการเรียนรู้แบบนำตนเอง และการทำงานเป็นทีม โดยให้ข้อมูลชั้นเรียนที่เรียนรู้จากสถานที่ จังหวัดมุกดาหาร รายละเอียดดังต่อไปนี้

กลุ่มโบสถ์คริสต์วัดสองคอนอธิบายการปรับรับวัฒนธรรมตะวันตกกับประเด็นความขัดแย้งในสงครามเย็น เมื่อ กลุ่มให้รายละเอียดประวัติด้านตรวจคนเข้าเมืองมุกดาหาร และเข้าศึกษาดูงาน พวกเขาเข้าใจขั้นตอนการตรวจคนเข้าเมือง กับปัญหาความมั่นคงของอาเซียนแบบใหม่หลังสงครามเย็น

กลุ่มวัดมโนภิรมย์และวัดภูมโนรมย์สะท้อนการปรับรับวัฒนธรรมอินเดียในบ้านของเรา พร้อมการเข้าใจระบบความศรัทธาแบบใหม่ในรูปแบบพุทธพาณิชย์ การเช่นสร้างพระเวสสุวรรณและพญานาค

กลุ่มอนุสรณ์สถานหนูฮัก พูมสะหวันชี้แจงประเด็นรัฐบุรุษในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นโยบายการต่างประเทศของอาเซียนอาเซียนสมัยสงครามเย็นและหลังสงครามเย็น สมาคมชาวไทยเชื้อสายเวียดนามจังหวัดมุกดาหารช่วยอธิบายพหุสังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร กับประวัติศาสตร์ร่วมสมัย

อภิปรายผล

ภายหลังการเรียนรู้ภาคสนามแบบ SDL ทีมเรียนรู้ SDL แห่งห้องเรียนอาเซียนศึกษา 1456342-63 หลักสูตรศึกษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นผู้บุกเบิกการเรียนรู้ SDL ของหลักสูตรศึกษาศาสตร์ สาขาสังคมศึกษา ซึ่งสามารถเพิ่มศักยภาพให้กับนักศึกษาได้ 3 ประการดังนี้

ประการแรก นักศึกษามีความเชื่อมั่นในการเรียนรู้ประเด็นที่ตนเองสนใจได้ด้วยตนเอง บนพื้นที่ที่ชื่นชอบและไม่ตึงเครียด ใช้ SDL สูการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ประการที่ 2 SDL กระตุ้นให้นักศึกษามีความกล้าหาญโยการเรียนรู้โลกกว้าง รักเพื่อนมนุษย์ ส่งเสริมจิตอาสาอย่างรอบด้าน อาทิ นักศึกษาจัดทำใบงานประจำสัปดาห์ที่ 7 ที่แสดงในหัวข้อที่ 3-4 และแสดงความจำนงในการอุทิศบทเรียนเหล่านี้ให้กับรายวิชาอาเซียนศึกษา 1456342-63 เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในรายวิชาอาเซียนศึกษา หรือเป็นตัวอย่างให้กับรุ่นน้องในปีถัดไป

ประการที่ 3 SDL ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีความกล้าหาญในการขบคิดบทเรียน หรือสื่อการสอนด้วยตนเอง โดยเริ่มวิพากษ์ระบบการศึกษาแห่งชาติ ในแขนงการเน้นครูเป็นศูนย์กลางของทุกสิ่ง

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

SDL เป็นเครื่องมือที่ส่งพลังในการรังสรรค์ระบบการศึกษาในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ซึ่งสามารถประยุกต์ให้เข้ากับระบบชีวิตแบบไร้พรมแดน หรือระบบชีวิตแบบเดิม

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร ชุมถนอม,ปริญญ์รัฐ ทริยานนท์,ปวีณา ทองชุม,ภัทราภรณ์ ดวงประภาและนายสุรเดช วงษา. (2566). *กลุ่มพระธาตุพนม บ้านลุงโฮจิมินห์ และ อนุสรณ์สถานโฮจิมินห์*. ใบงานประจำสัปดาห์ที่ 7 รายวิชา1456342-63 หลักสูตรศึกษาศาสตร คณะศิลป ศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- กาญจนพรรณ เตชะเศรษฐวิทย์,ภาคภูมิ บัวหอม ,มานิตา ศีลพันธ์ ,ศุภพร คำพันธ์ และ เสกสรร สืออ่อน .(2566).*อนุสรณ์สถานท่านหนูฮัก พูมสะหวัน*.ใบงานประจำสัปดาห์ ที่ 7 รายวิชา1456342-63 หลักสูตรศึกษาศาสตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี.
- เกษราภรณ์ สีเนหะ,ราวดี แสงสอน, ญัฐวดี ศรีชนะ,พีรพงศ์ บุปผาดาและ อริศรา วิลานันต์. *พิพิธภัณฑ์จวนผู้ว่าราชการ จังหวัดนครพนม (หลังเก่า)*.(2566).ใบงานประจำ สัปดาห์ที่ 7 รายวิชา1456342-63 หลักสูตรศึกษาศาสตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- เกศรินทร์ บุญมาก,ปฎิวัติ จันทราสาชะ,ปรรัตน์ บุญชู,วรัญญา สิงหนัน, สกาวิณี สุทธิกรณ์ (2566).*โบสถ์คริสต์วัดสองคอน และด่านตรวจคนเข้าเมืองมุกดาหาร*.ใบงาน ประจำสัปดาห์ที่ 7 รายวิชา1456342-63 หลักสูตรศึกษาศาสตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- ชัชวาลย์ อุทา,ทองศักดิ์ พิลาทอง, ปารีชาติ ชมภู่น้อย,รุ่งตะวัน ชินทอง,ศิริลักษณ์ ประเสริฐ สังข์,และอริยชัย ทองมา.(2566). *กลุ่ม วัดมโนภิรมย์ และ วัดภูมโนรมย์*.ใบงาน ประจำสัปดาห์ที่ 7 รายวิชา1456342-63 หลักสูตรศึกษาศาสตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- วิชัย วงศ์ใหญ่และมารุต พุฒผล.(2564).*การเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพมหานคร:ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.สืบค้น กันยายน 15, 2566,จาก http://www.curriculumandlearning.com/upload/Books/%E0% _1634518900.pdf
- Collier, Caleb. (2022). "Self-Directed Learning: Historical and Theoretical Arguments for Learner Led Education." Dissertation, Georgia State University. Retrieved September 15, 2023, from https://scholarworks.gsu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1129&context=mse_diss
- Dewey,Jhon. (1916/1944). *Democracy and education*. The Free Press.